

**Medicinski fakultet / Integrirani akademski studijski program Medicina (2017) / HIGIJENA I MEDICINA RADA**

|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Uslovljenost drugim predmetima       | Utvrđeno Pravilima studiranja Medicinskog fakulteta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Ciljevi izučavanja predmeta          | Higijena: Naučiti kako se sprečavaju bolesti uslovljene faktorima životne sredine i ishrane i kako se unapređuje zdravlje koristeći ekološke činioce i hranu. Medicina rada: upoznavanje sa zdravstvenom zaštitom radno aktivne populacije, promocijom zdravlja na radu, bezbjednošću i prevencijom bolesti i povreda na radu, povezanošću rizika radnog mjesta sa zdravstvenim efektima, osnovni kriterijumi za procjenu privremene i trajne opšte i profesionalne sposobnosti pacijenta |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Metod nastave i savladanja gradiva   | Predavanja, seminari, vježbe i individualna realizacija zadataka.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| I nedjelja, pred.                    | Principi medicinske ekologije                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| I nedjelja, vježbe                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| II nedjelja, pred.                   | Buka u životnoj sredini i zdravlje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| II nedjelja, vježbe                  | Buka                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| III nedjelja, pred.                  | Aerozagađenje i zdravlje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| III nedjelja, vježbe                 | Aerozagađenje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| IV nedjelja, pred.                   | Voda za piće i zdravlje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| IV nedjelja, vježbe                  | Voda za piće                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| V nedjelja, pred.                    | Stanovanje i zdravlje, Zemljište i zdravlje, Otpadne materije i zdravlje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| V nedjelja, vježbe                   | Mikroklima, osvetljenje i prašina                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| VI nedjelja, pred.                   | Ishrana i zdravlje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| VI nedjelja, vježbe                  | Ishrana                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| VII nedjelja, pred.                  | Školska higijena                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| VII nedjelja, vježbe                 | Školska higijena                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| VIII nedjelja, pred.                 | Fizička aktivnost i zdravlje; Lična higijena                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| VIII nedjelja, vježbe                | Školska higijena                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| IX nedjelja, pred.                   | Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| IX nedjelja, vježbe                  | Dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| X nedjelja, pred.                    | Higijena u katastrofama                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| X nedjelja, vježbe                   | RHB zaštita                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| XI nedjelja, pred.                   | Uvod u medicinu rada: istorijat, poddiscipline, ciljevi, zadaci. Zdravlje na radu i zdravlje radnika – pristup SZO i MOR. Ekologija rada: profesionalna ekspozicija i specifični rizici. Preventivne mjere i preventivne strategije za zaštitu zdravlja i be                                                                                                                                                                                                                              |
| XI nedjelja, vježbe                  | Radna anamneza. Procjena rizika na radnom mjestu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| XII nedjelja, pred.                  | Ergonomski faktori i zdravstveni efekti. Muskuloskeletni poremećaji i rad. Profesionalne bolesti, bolesti u vezi sa radom i povrede na radu. Profesionalne bolesti izazvane fizičkim faktorima. Zdravstveni efekti izloženosti buci i vibracijama.                                                                                                                                                                                                                                        |
| XII nedjelja, vježbe                 | Funkcionalna dijagnostika u medicini rada. Profesionalne bolesti i prijava profesionalne bolesti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| XIII nedjelja, pred.                 | Jonizujuće i nejonizujuće zračenje. Osnovi radiološke zaštite na radu. Profesionalne bolesti uzrokovane hemijskim agensima I: profesionalna toksikologija metala. Povrede na radnom mjestu. Onesposobljenost za rad i rehabilitacija (TEACH-VIP2 modul SZO)                                                                                                                                                                                                                               |
| XIII nedjelja, vježbe                | Povreda na radu i poponjavanje prijave o povredi na radu. Strategije prevencije i kontrole povreda i nasilja na random mjestu. Uvod u rehabilitaciju onesposobljenih za rad (TEACH-VIP2 modul SZO)                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| XIV nedjelja, pred.                  | Profesionalne bolesti uzrokovane hemijskim agensima II: nemetali, gasovi, organski rastvarači, pesticidi, plastične mase. Profesionalne bolesti uzrokovane biološkim agensima. Doktor kao pacijent. Bolesti u vezi sa radom. Principi ocjene radne sposobnos                                                                                                                                                                                                                              |
| XIV nedjelja, vježbe                 | Ocjena privremene radne nesposobnosti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| XV nedjelja, pred.                   | Profesionalna pulmologija. Profesionalna astma, HOBP, profesionalna tuberkuloza. Promocija zdravlja i                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                       | bezbjednosti na radu. Salutogeneza. Etička pitanja u medicini rada. Medikolegalni aspekt zdravlja radnika.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| XV nedjelja, vježbe                   | Ocjena trajne radne nesposobnosti. Popunjavanje obrasca za upućivanje na IPK.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Obaveze studenta u toku nastave       | Higijena: prisustvo na predavanjima, seminarima i vježbama, izrada i izlaganje seminarskog rada, položen kolokvijum i završni ispit (praktični i usmeni) Medicina rada: prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, položena oba kolokvijuma i                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Konsultacije                          | Higijena: putem e-maila. Medicina rada: od desete do petnaeste nedelje nastave jednom nedeljno jedan školski čas (u terminu nakon predavanja), elektronskim putem neograničeno.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Opterećenje studenta u casovima       | Higijena (nedeljno): Predavanja: 1,33 Seminari: 1,33 Vježbe:1,33 Medicina rada (nedeljno): predavanja 3 Seminari 0.8 Vjezbe 2.2 Samostalni rad i konsultacije Medicina rada (u toku semestra): ukupno 30 h predavanja 15 seminari 4 vježbe 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Literatura                            | Beloevic G. Higijena. Univerzitet Crne Gore; 2013. Vasiljević N. Praktikum iz higijene sa medicinskom ekologijom. Libri Medicorum, Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu; 2014. Medicina rada: Osnovi medicina rada (Vidaković), Medicina rada I i II (ur. Vidaković), Medicina rada (ur.Pranjić)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje | Higijena Prisustvo (5-10); Angažovanost (5-10); Seminar (5); I Kolokvijum (11-20); II Kolokvijum (11-20), Završni ispit (18-35) Medicina rada Obračun ocjene iz medicine rada: 1. Prisustvo nastavi: predavanja max.5 bodova (15 x 0,33 bodova) min 3 boda                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Posebne naznake za predmet            | Student se posebno boduje za predmet Higijena i za predmet Medicina rada. Završni broj bodova se izračunava po formuli: (Higijena x 0.67 + Medicina rada x 0.33)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Napomena                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Ishodi učenja                         | Nakon završene jednosemestralne nastave iz predmeta Higijena i medicina rada, student Medicine treba da posjeduje sljedeće ishode učenja: Oblast: HIGIJENA 1. Zna da koristi hranu kao lijek i da spriječi opasnosti po zdravlje u vezi sa ishranom. 2. Zna da koristi vazduh, vodu i zemlju kao lijek i da spriječi opasnosti po zdravlje u vezi sa korišćenjem vazduha, vode i zemlje. 3. Zna da zaštiti ljudsku dušu od bolesti i ojača je. 4. Zna da koristi kretanje kao lijek i zaštiti zdravlje od nekretanja. 5. Zna da koristi školsku sredinu za unapređenje zdravlja djece i spriječi opasnosti po zdravlje. Oblast: MEDICINA RADA 1. Poznađe značaj zdravstvene zaštite radno sposobne populacije, zdravog i bezbjednog radnog mjesta. 2. Prepoznaje opasnosti i rizike na radnim mjestima. 3. Zna da interpretira principe privremene i trajne ocjene radne sposobnosti kad su u pitanju bolesti i povrede. 4. Zna da prepozna, prijavi i vodi povredu na radu i profesionalno oboljenje. |